

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Fagerlia miljøbarnehage
Kaptein Roosens vei 5

N-7020 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
17/33668/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
20.12.2017

Fagerlia miljøbarnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 29. november 2017 tilsyn ved Fagerlia miljøbarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Fagerlia miljøbarnehage kunne ved tilsynet legge fram dokumentasjon på en del rutiner som omhandler barns sikkerhet i ulike situasjoner, og vårt inntrykk er at barnehagen i hovedsak ivaretar sikkerheten, men må gjennomføre en mer systematisk kontroll lav lekeplassutstyret. Barnehagen har gjennomført en del risikovurderinger, men disse er i varierende grad skriftliggjort.

Det ble funnet to avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt en merknad, hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensial.

Avvik 1: Fagerlia miljøbarnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.

Avvik 2: Fagerlia Miljøbarnehage har ikke gjennomført systematisk kontroll av lekeplassutstyr

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 01.03 2018** på at avvikene er rettet.

2. Beskrivelse av Fagerlia miljøbarnehage

Fagerlia miljøbarnehage to avdelinger med 9 barn på småbarnsavdeling og 17 barn på storbarnsavdelingen. Barnehagen eies av Byåsen tospråklige barnehage AS, og har felles eier og styrer med Stavne tospråklige barnehage.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på internkontrollrutiner for å ivareta barns sikkerhet, avvikshåndtering (jf §4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14). Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon med daglig leder, intervju av to ansatte, samt befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

Risikovurderinger
Årshjul daglig leder, Årshjul HMS daglig leder/styrerassistent
Beredskapshåndbok
Diverse rutiner i PBL Mentor

Deltakere ved tilsynet

Linda Karete Johansen, styrer Fagerlia miljøbarnehage
Elin Olsen, pedagogisk leder Fagerlia miljøbarnehage
Kristin Ruud, assistent Fagerlia miljøbarnehage
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten
Elin G. Aunet, rådgiver, Miljøenheten

3.1 Risikovurderinger

Avvik 1: Fagerlia miljøbarnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.
Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen gjennomførte en rekke risikovurderinger i 2014/2015 som er skriftliggjort. Det ble da benyttet skjema fra "PBL HMS". Ikke alle relevante risikoer er vurdert. Eksempelvis har barnehagen vurdert flere turmål, men ikke selve turen (transport med buss, gå langs vei, etc.). Andre aktuelle risikoer som spikking, båltenning, barn som forsvinner fra uteområdet, mm. er heller ikke vurdert i systemet. Det kunne heller ikke alltid vises til etablerte rutiner som styrte de ulike beskrevne risikoene. Risikovurdering av hoppe-/puterom var vurdert til høy risiko (rød sone i matrisen), men det forelå ingen vurdering av tiltak/handlingsplan for å redusere denne risikoen til et akseptabelt nivå. På flere av de utfylte skjemaene var det krysset av i matrisen flere steder, og det framkom ikke tydelig hva risikoen var vurdert som.

Vurdering

Vi vurderer at sikkerheten i stor grad er ivaretatt ved barnehagen, men at barnehagen ikke i tilstrekkelig grad kan dokumentere hva som er kartlagt og vurdert når det gjelder farer og uønskede hendelser i barnehagedriften. Personalet går jevnlig gjennom rutiner og vurderer behov

for endring. Barnehagen har imidlertid ikke dokumentert vurderinger som er gjort, og har ikke en systematisk tilnærming til risikovurdering som arbeidsprosess og metodikk.

Veileder til forskriften, [Miljø og helse i barnehagen](#), sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlig. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må i større grad enn tidligere gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurderer risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens [faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler](#). Dere bør konkretisere graderingen av sannsynlighet og konsekvens: hva ligger i begrepene "ofte", alvorlig" osv.

3.2 Sikkerhet på uteområdet

Avvik 2: Fagerlia Miljøbarnehage har ikke gjennomført systematisk kontroll av lekeplassutstyr

Det må gjennomføres en grundig kontroll av lekeplassutstyret og uteområdet. Dette skal dokumenteres gjennom rapport eller lignende hvor det fremkommer hva som er kontrollert og vurderinger.

Avviket er hjemlet i forskriftens § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Ved tilsynet ble det beskrevet en rekke kontroller av ute- og inneområdet, men det finnes i liten grad sjekklister, momentlister e.l. som sier noe om hva som skal kontrolleres/hva som er kontrollert.

Lekeplassutstyret har vært kontrollert av eksternt firma etter forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr, men det er flere år siden forrige kontroll.

Ved befarings i forbindelse med tilsynet observerte vi at det var benyttet "gummimatter"/ringmatter som fallunderlag under huske, ved sklie og ved "amfi"/steintrapp. Ringmattene er lagt oppå fallsand (huske) og asfalt (amfi/trapp). det ble opplyst at fallsand var tettpakket og med redusert falldempende effekt, og at det derfor ble lagt matter oppå fallsanda.

Vurdering

Forskriftens § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap sier at "Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges". Ved tilsynet fikk vi inntrykk av at lekeplassutstyret ved barnehagen er ikke kontrollert detaljert i henhold til forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr og norsk standard de siste årene. Ringmatter/gressarmeringsmatter benyttes vanligvis i tilknytning til gress som fallunderlag. Slike matter skal ha en sertifisering som dokumenterer den støtdempende evnen og angir kritisk fallhøyde. Barnehagen må legge fram dette.

I tillegg må barnehagen gjennomføre en grundig kontroll av lekeplassutstyret og uteområdet basert på forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr og tilhørende standarder. Barnehagen bør vurdere å engasjere ekstern konsulent for å forestå en slik kontroll. Dersom det avdekkes mangler som kan medføre alvorlig skade, må det foretas en risikovurdering og vurdering av om det skal iverksettes avbøtende tiltak. Barnehagen må etablere rutiner som sikrer regelmessig gjennomgang av sikkerheten ved utelekeplassen og lekeplassutstyret.

3.3. Internkontrollsystem

Merknad 1: Barnehagen bør i forbindelse med implementering av PBL Mentor og revisjon av rutiner gå gjennom veileder til forskriften for å sikre at alle tema er tilfredsstillende ivaretatt.

Observasjon

Styrer fortalte ved tilsynet at barnehagen nylig har anskaffet PBL Mentor og skal benytte dette som sitt internkontrollsystem for å ivareta kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Barnehagene har hittil hatt skriftlige rutiner samlet i perm, og jobber med å overføre rutinene til PBL.Mentor. En del rutiner, både forebyggende tiltak og beredskap er samlet i "Beredskapshåndbok". Denne er kjent for ansatte, og er nylig revidert.

Barnehagen har etablert et system for skriftlig avviksmelding og håndtering. Det har tidligere blitt benyttet papirskjema til dette, men det elektroniske avvikssystemet i Mentor tas nå i bruk.

Vurdering

Vår vurdering er at barnehagen på noen områder har rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Enkelte rutiner bør i større grad detaljeres og dokumenteres. For eksempel favner ikke rutinene for sikkerhet på tur alt som er relatert til sikkerhet når barnehagen er utenfor eget område, og må gjennomgås og suppleres. Når barnehagen skal ta i bruk PBL Mentor, vil det i stor grad legge til rette for at barnehagen får et mer komplett system og nødvendige rutiner, men vi understreker at det er essensielt at barnehagen gjør sine vurderinger og tilpasser rutinene til egen barnehage og drift. I den forbindelse bør barnehagen gå gjennom veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, og kontrollere at barnehagen følger "God praksis" for hvert tema. Årsplanen bør suppleres slik at den inneholder alle systematiske tiltak og kontroller som gjennomføres i løpet av året for å ivareta barnas helse og miljø.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker. Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Trondheim kommune, Fagenhet for oppvekst og utdanning